

Волощенко А. В.

ПРОБЛЕМИ ЕНЕРГЕТИКИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Сучасні соціально-екологічні і економічні тенденції цивілізаційного розвитку визначають ключове значення енергетики в стратегії переходу суспільства до стійкого розвитку. Таким чином, проблеми енергетики в сукупності виступають як ключова глобальна проблема сучасності, від характеру рішення якої прямо залежать не тільки подолання екологічної кризи, але і побудова глобальної економіки і нового світового порядку.

Відправним пунктом дослідження виступає визначення енергетичної проблеми як проблеми енергетики в сукупності, виступаючій як ключова глобальна проблема сучасності, від характеру рішення якої прямо залежать не тільки подолання екологічної кризи, але і побудова глобальної економіки і нового світового порядку.

При такому підході енергетична проблема виступає як глобальна суперечність між зростаючими потребами миру в енергії і обмеженими можливостями природи і суспільства по їх задоволенню. Сформульована так само енергетична проблема дозволяє конкретизувати для потреб майбутньої практики значущість методологічної триєдності: економіки, екології і енергетики.

Перехід від безпосереднього споживання речовини, як це властиво тваринам, до технічно опосередкованого зумовив якісний стрибок від природного до соціального буття. В результаті цього стрибка були зняті природні обмеження масштабів і темпів обміну речовиною і енергією між суспільством і навколишнім середовищем. Виконання все більш складних задач по перетворенню речовини за допомогою природних джерел енергії спонукало людей до безперервного вдосконалення знарядь праці і до дослідження все більш міцних і зручних в обробці матеріалів для їх виготовлення. Чим більш розширялися можливості дії знарядь праці на речовину у міру заміни кам'яних і дерев'яних знарядь мідними і бронзовими, а потім залізними, тим більше явною ставала суперечність між зростаючими можливостями штучно створених знарядь праці і обмеженими ресурсами природних джерел енергії, що застосовувалися людьми.

Все більш виразно виявляється необхідність для сучасного суспільства погоджувати темпи і характер свого розвитку з можливостями біосфери, в яку суспільство структурно включене як частина в ціле. Очевидно, що

суперечність між нескінченними у принципі можливостями розвитку суспільного виробництва і обмеженими компенсаторними можливостями біосфери стала основною суперечністю для розвитку системи «суспільство - природа». Долі подальшого розвитку суспільства в значній мірі залежать від того, наскільки успішно будуть знайдені шляхи і засоби оптимального дозволу вказаної суперечності.

Необхідність зміни структури паливно-енергетичного балансу відповідно до ресурсних і екологічних обмежень актуалізує питання про можливі альтернативи розвитку глобального енергетичного господарства. Вся історія розвитку людства є послідовним подоланням людиною природних обмежень з допомогою все більш довершених технічних засобів.

Робота виконана під керівництвом ас. кафедри ЕПтаОД Дем'яненко Т. І.